

ĐỀ CƯƠNG
Tuyên truyền kỷ niệm 94 năm
ngày truyền thống công tác Dân vận của Đảng (15/10/1930 - 15/10/2024)
và 25 năm “Ngày Dân vận cả nước” (15/10/1999 - 15/10/2024)

1- Ý nghĩa lịch sử của ngày 15/10 và chặng đường 94 năm công tác Dân vận của Đảng.

Đảng ta ngay từ khi ra đời đã xác định công tác Dân vận là nhiệm vụ chiến lược có ý nghĩa sống còn đối với Đảng và sự nghiệp cách mạng. Trải qua thực tiễn 94 năm qua đã minh chứng rằng công tác vận động mọi tầng lớp nhân dân đi theo ngọn cờ của Đảng, thực hiện chủ trương, đường lối, nghị quyết của Đảng, là điều kiện cần và đủ để bảo đảm vai trò lãnh đạo của Đảng. Các cơ quan thực hiện chức năng Dân vận đã được Đảng quyết định thành lập ngay sau khi Đảng ra đời như: Công vận, Nông vận, Thanh vận, Phụ vận, Mặt trận phản đế đã phát huy trách nhiệm, đóng góp vào công cuộc kháng chiến, qua các cao trào cách mạng Xô Viết Nghệ Tĩnh, hình thành Mặt trận dân chủ, Mặt trận phản đế, Mặt trận Việt Minh tiến tới Tổng khởi nghĩa tháng Tám năm 1945, giành độc lập, xây dựng chính quyền công nông đầu tiên ở Đông Nam Á.

Đúc kết kinh nghiệm từ thắng lợi 02 cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ và xây dựng miền Bắc XHCN (1945-1975) nói lên vai trò, ý nghĩa của công tác dân vận của Đảng, đó là: *tin vào dân, gắn bó với nhân dân, dựa vào sức mạnh của nhân dân; tuyên truyền giác ngộ nhân dân*; tổ chức tập hợp quần chúng trong các đoàn thể chính trị; phát động quần chúng đấu tranh từ thấp đến cao, từ nhỏ đến lớn, đi tới thắng lợi hoàn toàn.

Chủ tịch Hồ Chí Minh - Người sáng lập Đảng ta - đã am hiểu sâu sắc về giá trị truyền thống và văn hóa dân tộc, về nghệ thuật chiến tranh nhân dân và công tác vận động quần chúng. Người đã chỉ ra vai trò, ý nghĩa, giá trị cực kỳ to lớn, quan trọng của công tác dân vận. Bài báo “Dân vận” của Bác đăng trên Báo Sự Thật số 120 ngày 15/10/1949 ra đời vào thời điểm cuộc kháng chiến chống Pháp của quân và dân ta đã lên đến cao trào, cần tăng cường

giáo dục lý luận, tư tưởng cho cán bộ, đảng viên nhận thức rõ ràng để thực hiện nhiệm vụ cách mạng, lúc thuận lợi cũng như khó khăn, bất cứ hoàn cảnh nào cũng phải coi trọng công tác dân vận. Trên thực tế, Đảng ta đã coi trọng công tác động viên, giáo dục, tập hợp nhân dân, tạo thành khối đại đoàn kết có sức mạnh vô biên đánh thắng kẻ thù xâm lược.

Sau khi thống nhất đất nước, thực hiện cơ chế quản lý theo mô hình bao cấp đã xuất hiện những việc làm giảm sút lòng tin của nhân dân đối với Đảng. Với bản chất cách mạng của Đảng Mácxít - Lênin nít, Đảng ta đã tự kiểm điểm và đề ra đường lối đổi mới. Nghị quyết Đại hội VI của Đảng (1986), Đảng ta xác định “lấy dân làm gốc” trong toàn bộ sự nghiệp cách mạng và lãnh đạo của Đảng.

Sau đó, Trung ương Đảng đã sơ kết, đánh giá tình hình và đề ra Nghị quyết 8B (1990) về “Đổi mới công tác quần chúng của Đảng, tăng cường mối quan hệ giữa Đảng và nhân dân”, đã trở thành sự kiện ghi dấu nhận thức đúng đắn, sâu sắc hơn trong toàn Đảng về công tác vận động quần chúng.

Đến Đại hội VIII (1996), Đảng ta đúc kết kinh nghiệm 10 năm đổi mới, đề ra phương châm chỉ đạo trong công tác vận động quần chúng là “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra”. Tuy nhiên, qua thực tiễn một số địa phương trong công tác lãnh đạo còn thiếu sót về vấn đề dân chủ, Bộ Chính trị đã ban hành Chỉ thị số 30-CT/TW ngày 18/2/1998 về “xây dựng và thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở”, nêu rõ “thực hiện chế độ dân chủ trực tiếp ở cơ sở để Nhân dân bàn bạc và quyết định trực tiếp những công việc quan trọng thiết thực, gắn liền với lợi ích của mình”.

Trải qua các kỳ Đại hội IX, X, XI, Đảng ta đã ban hành nhiều văn bản về công tác dân vận như: Nghị quyết số 23, 24, 25-NQ/TW ngày 12/3/2003 về “Phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, vì dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh”, về “công tác dân tộc”, về “công tác tôn giáo”; Quyết định số 290-QĐ/TW ngày 25/2/2010 “về việc ban hành quy chế công tác dân vận của hệ thống chính trị” (nay là Quyết định số 23-QĐ/TW ngày 30/7/2021 của Bộ Chính trị); Nghị quyết số 25-NQ/TW ngày 3/6/2013 về “Tăng cường và đổi mới sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác dân vận trong tình hình mới” và các Quyết định của Trung ương về cơ chế, bảo đảm cho Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nâng cao chất lượng, hiệu quả vận động đoàn viên, hội viên và quần chúng nhân dân.

Đại hội XII, Đảng ta tiếp tục khẳng định: Phải luôn quán triệt sâu sắc, thực hiện nghiêm túc quan điểm “Dân là gốc”; thật sự tin tưởng, tôn trọng và phát huy quyền làm chủ của Nhân dân; mọi chủ trương, chính sách phải thật sự xuất phát từ yêu cầu, nguyện vọng, quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của Nhân dân; củng cố và tăng cường niềm tin của Nhân dân đối với Đảng, Nhà nước, chế độ xã hội chủ nghĩa.

Đại hội XIII của Đảng đã bổ sung nhiều nội dung mới về lãnh đạo đổi mới công tác dân vận: Thắt chặt hơn nữa mối quan hệ mật thiết giữa Đảng với nhân dân, dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng. Trong đó nhấn mạnh nội dung: Tạo sự chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức, hành động của các cấp ủy đảng, hệ thống chính trị về công tác dân vận; có cơ chế phát huy vai trò của nhân dân tham gia xây dựng Đảng, hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh trong tình hình mới. Đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền, vận động..., tăng cường công tác tiếp dân, đối thoại, giải quyết những kiến nghị chính đáng, hợp pháp của nhân dân; xử lý kịp thời, dứt điểm các vấn đề bức xúc liên quan đến đời sống nhân dân, tạo sự đồng thuận xã hội, củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa. Tăng cường đổi mới, nâng cao hiệu quả công tác dân vận của các cơ quan nhà nước, chính quyền các cấp và lực lượng vũ trang. Chủ trọng công tác dân vận đổi mới đồng bào dân tộc thiểu số, đồng bào theo tôn giáo, đồng bào Việt Nam ở nước ngoài. Thực hiện tốt, có hiệu quả phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”. Đồng thời xác định cơ chế “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội làm nòng cốt” để Nhân dân làm chủ; đề cao vai trò chủ thể, vị trí trung tâm của nhân dân trong chiến lược phát triển đất nước, trong toàn bộ quá trình xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Chăm lo, đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ chuyên trách về công tác dân vận.

Tháng 10/1999, nhân kỷ niệm 50 năm ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh viết bài báo “Dân vận”, theo đề nghị của Ban Dân vận Trung ương, Bộ Chính trị (khóa VIII) đã đồng ý lấy ngày 15/10/1930 làm Ngày truyền thống công tác dân vận của Đảng và quyết định chọn ngày ngày 15/10 hàng năm là “Ngày Dân vận của cả nước”. Từ đó, ngày 15/10 hàng năm là ngày “Dân vận” của cả nước để đẩy mạnh việc học và thực hiện những lời dạy của Bác Hồ về công tác dân vận. Trải qua 94 năm đồng hành cùng lịch sử cách mạng dân tộc, công tác dân vận luôn là một bộ phận quan trọng trong công tác xây dựng Đảng, có ý nghĩa chiến lược đối với sự nghiệp cách mạng của

Đảng, góp phần củng cố và tăng cường mối quan hệ mật thiết giữa Đảng, Nhà nước với Nhân dân.

2- Công tác Dân vận của Đảng trên địa bàn tỉnh Đồng Nai

Năm 2024, là năm có ý nghĩa quan trọng, năm phải tăng tốc, nỗ lực thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XI, là năm quyết định đối với việc hoàn thành các mục tiêu, nhiệm vụ của cả nhiệm kỳ 2020-2025, trong đó có công tác dân vận; là năm Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Đồng Nai chọn chủ đề công tác Dân vận là “Xây dựng chính quyền thân thiện” trên địa bàn tỉnh Đồng Nai, đổi mới lề lối làm việc của chính quyền cơ sở từ mệnh lệnh hành chính sang “Phục vụ, hướng dẫn, vận động, thuyết phục”; triển khai các mô hình Dân vận khéo “Buổi sáng với Nhân dân”, thông qua đó các cấp ủy đảng, chính quyền đã có sự chú trọng việc quan tâm đổi mới công tác dân vận; vận động các tầng lớp Nhân dân thực hiện thắng lợi các mục tiêu kinh tế - xã hội; giữ vững ổn định chính trị, cung cấp quốc phòng an ninh, xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Quan tâm chỉ đạo giải quyết những vấn đề bức xúc của Nhân dân, các vấn đề liên quan đến dân tộc, tôn giáo ngay từ cơ sở. Chính quyền các cấp đã quan tâm hơn đến công tác dân vận, thực hiện dân chủ ở cơ sở, tăng cường đối thoại với Nhân dân; cải cách thủ tục hành chính; chấn chỉnh tác phong, thái độ của cán bộ, công chức trong thực thi công vụ, góp phần làm trong sạch bộ máy, tăng cường hiệu lực, hiệu quả hoạt động của các cơ quan Nhà nước, cung cấp lòng tin của Nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng và công tác quản lý của Nhà nước. Sự phối, kết hợp giữa chính quyền với Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội có nhiều đổi mới rõ nét. Các chủ trương, chính sách về công tác tôn giáo được thực hiện đầy đủ, tạo điều kiện thuận lợi cho các tổ chức tôn giáo hoạt động theo đúng quy định của pháp luật và đường hướng hành đạo của tổ chức tôn giáo. Sự phối, kết hợp giữa chính quyền, lực lượng vũ trang với Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội có nhiều đổi mới, rõ nét.

Hệ thống tổ chức Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội các cấp được củng cố, kiện toàn; nội dung, phương thức hoạt động được đổi mới, hướng về cơ sở; phát huy vai trò giám sát, phản biện xã hội và tham gia góp ý xây dựng Đảng, chính quyền vững mạnh. Nhiều phong trào, cuộc vận động đã thu hút được đông đảo đoàn viên, hội viên và Nhân dân tham gia và có sức lan tỏa trong cộng đồng xã hội, nhất là cuộc vận động xây dựng nông thôn

mới và đô thị văn minh, phong trào thi đua "Dân vận khéo" có sức lan tỏa sâu rộng, được công nhận và duy trì hiệu quả, đến nay toàn tỉnh có trên 15.202 mô hình, điển hình "Dân vận khéo" hoạt động hiệu quả trên tất cả các lĩnh vực: kinh tế, văn hóa-xã hội, an ninh-quốc phòng, xây dựng hệ thống chính trị của đời sống xã hội¹.

Vai trò tham mưu của Ban Dân vận, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trong việc triển khai và sơ, tổng kết thực hiện các nghị quyết, chỉ thị, kết luận của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về công tác dân vận ngày càng chủ động, kịp thời và có hiệu quả. Công tác kiểm tra, giám sát về công tác dân vận, thực hiện dân chủ ở cơ sở được quan tâm triển khai thực hiện thường xuyên, góp phần kịp thời nhân rộng, biểu dương, lan tỏa những mô hình, cách làm hay, hiệu quả và khắc phục hạn chế, thiếu sót ở địa phương, đơn vị.

3- Phát huy truyền thống 94 năm công tác dân vận và 25 năm “Ngày Dân vận cả nước”, tiếp tục làm tốt công tác Dân vận của Đảng trong tình hình mới trên địa bàn tỉnh nhà

Trong bối cảnh đất nước nói chung và tỉnh Đồng Nai nói riêng bên cạnh những thuận lợi cơ bản, tình hình kinh tế - xã hội mặc dù đã đạt được những thành tựu quan trọng, nhưng vẫn phải đối mặt với không ít khó khăn, thách thức; cải cách thủ tục hành chính, chuyển đổi số; môi trường đầu tư, kinh doanh của doanh nghiệp tuy được cải thiện nhưng chưa đáp ứng được yêu cầu; thiên tai, dịch bệnh, ảnh hưởng của biến đổi khí hậu ngày càng gay gắt tác động bất lợi đến sản xuất và đời sống của Nhân dân; các vần đề việc làm, môi trường, an sinh xã hội, chỉnh trang đô thị, xây dựng nông thôn mới, việc thu hồi, tái định cư đất để thực hiện các dự án phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn, các dự án treo, nhà ở xã hội,... đang là mối quan tâm của các tầng lớp Nhân dân trong tỉnh. Những khó khăn, thách thức trên, đòi hỏi công tác dân vận của cả hệ thống chính trị phải tiếp tục được đổi mới, tăng cường hơn nữa, để tiếp tục thực hiện có hiệu quả công tác dân vận trong thời gian tới theo phương châm: "Sâu sát-Phù hợp-Thực chất-Đồng thuận"; các cấp ủy, tổ chức Đảng, chính quyền và cả hệ thống chính trị trên địa bàn tỉnh cần tập trung thực hiện tốt một số nhiệm vụ, giải pháp sau:

3.1- Tiếp tục tạo sự chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức, hành động của các cấp ủy đảng, hệ thống chính trị về công tác dân vận. Nâng cao vai

¹ Với hơn 3.745 tập thể và 11.457 cá nhân.

trò, trách nhiệm của các cấp, các ngành, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị-xã hội, hệ thống dân vận, nhất là trách nhiệm của người đứng đầu trong lãnh đạo công tác tuyên truyền, nắm bắt, phản ánh, giải quyết kịp thời những tâm tư, nguyện vọng, kiến nghị chính đáng của các tầng lớp Nhân dân; tiếp tục vận động, huy động các nguồn lực để chăm lo cho người dân, góp phần đảm bảo an sinh xã hội. Đẩy mạnh và nhân rộng các điển hình trong phong trào thi đua “Dân vận khéo” gắn với các phong trào thi đua yêu nước, góp phần phát triển kinh tế-xã hội, đảm bảo quốc phòng-an ninh.

3.2- Tăng cường công tác dân vận của các cơ quan Nhà nước thông qua các tổ chức thực hiện có hiệu quả các chính sách đối với các đối tượng, tầng lớp Nhân dân trong xã hội và thực hiện tốt các mục tiêu quốc gia về xây dựng Nông thôn mới; tập trung thực hiện có hiệu quả mô hình “Buổi sáng với Nhân dân” “Chính quyền thân thiện”; phát huy vai trò công tác Dân vận trong quy hoạch, xây dựng và triển khai các dự án đầu tư phát triển kinh tế-xã hội; đẩy mạnh cải cách hành chính gắn với nâng cao chế độ trách nhiệm của người đứng đầu, giải quyết nhanh gọn công việc của Nhân dân, doanh nghiệp; thường xuyên tăng cường giáo dục đạo đức công vụ, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát để nâng cao phẩm chất đạo đức của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức; tăng cường kiểm tra, giám sát về cải cách hành chính trong lĩnh vực bồi thường, hỗ trợ, tái định cư, nhất là các dự án trọng điểm phát triển kinh tế-xã hội; tiếp tục nâng cao hiệu quả công tác dân vận của lực lượng vũ trang; xây dựng thế trận lòng dân gắn với thế trận quốc phòng toàn dân, thế trận an ninh nhân dân vững chắc, góp phần đấu tranh, bảo vệ và xây dựng Tổ quốc.

3.3- Triển khai thực hiện có hiệu quả Luật thực hiện Dân chủ ở cơ sở; mở rộng các hình thức để nhân dân tham gia đóng góp đối với dự thảo các quy định, chương trình, dự án phát triển kinh tế-xã hội, nhất là những vấn đề có liên quan trực tiếp đến người dân; thực hiện tốt phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”. Tăng cường đối thoại, tiếp xúc với Nhân dân, sâu sát cơ sở, lắng nghe tâm tư, kịp thời giải quyết nguyện vọng chính đáng, hợp pháp của Nhân dân, đặc biệt là theo dõi kết quả triển khai thực hiện các kết luận, chỉ đạo sau đối thoại của người đứng đầu cấp uỷ, chính quyền các cấp.

3.4- Nâng cao chất lượng công tác phối hợp hoạt động giữa cơ quan chính quyền nhà nước, giữa lực lượng vũ trang với Mặt trận Tổ quốc và các

tổ chức chính trị - xã hội; triển khai thực hiện có hiệu quả các quy chế phối hợp giữa chính quyền với Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội cùng cấp. Thường xuyên bồi dưỡng kiến thức công tác dân vận cho lực lượng vũ trang, dân quân, tự vệ, dân phòng, bảo vệ khu phố; đồng thời làm tốt việc bồi dưỡng kiến thức pháp luật, quốc phòng an ninh cho chức sắc, chức việc, tu sĩ tôn giáo, người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số, đoàn viên, hội viên.

3.5- Tích cực đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị-xã hội và các Hội quần chúng do Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ theo hướng có trọng tâm, thực chất, hiệu quả; tiếp tục đổi mới, nâng cao hiệu quả công tác năm, dự báo tình hình Nhân dân, nhất là Nhân dân ở địa bàn thực hiện các dự án phát triển kinh tế-xã hội, trong diện quy hoạch kéo dài hoặc thu hồi đất; chú trọng chăm lo lợi ích thiết thực, chính đáng của các giai cấp, các tầng lớp Nhân dân; giải quyết tốt các vấn đề bức xúc của Nhân dân nhằm nhằm củng cố lòng tin, tăng cường mối quan hệ gắn bó máu thịt giữa Nhân dân với Đảng và Nhà nước; phát huy vai trò trong thực hiện nhiệm vụ giám sát và phản biện xã hội tham gia góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền trong sạch vững mạnh; khuyến khích, vận động đoàn viên, hội viên và Nhân dân giám sát việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức.

3.6- Triển khai thực hiện tốt các chủ trương của Đảng và chính sách pháp luật của Nhà nước về công tác tôn giáo, công tác dân tộc; tổ chức sơ, tổng kết các nghị quyết, chỉ thị, chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác dân tộc, công tác tôn giáo.

3.7- Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát các tổ chức đảng, các cơ quan, đơn vị, nhất là trách nhiệm của người đứng đầu trong hệ thống chính trị thực hiện công tác dân vận. Định kỳ theo quy chế, kế hoạch, chương trình công tác năm, các cấp ủy, tổ chức đảng phải kiểm tra, đánh giá việc lãnh đạo, chỉ đạo công tác dân vận của địa phương, đơn vị.

Hệ thống chính trị, cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên và Nhân dân luôn thấm nhuần lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “**Lực lượng của dân rất to, việc dân vận rất quan trọng. Dân vận kém thì việc gì cũng kém. Dân vận khéo thì việc gì cũng thành công**”./.

Ban Dân vận Tỉnh ủy Đồng Nai